

HET AMSTERDAMS LYCEUM

OLO - BULLETIN

nummer 25, juni 2000

OUD-LEERLINGENORGANISATIE
van
HET AMSTERDAMS LYCEUM

Redactie OLO-bulletin

Donald Koppel
Oostelijk Halfroond 42
1183 GB Amstelveen
tel.: 020-6452772

OLO-secretariaat

Paula van Cleef-Joachimsthal
Heinzestraat 25
1071 SL Amsterdam
tel.: 020-6719159
fax : 020-6648529
e-mail: pvancleef@freeler.nl

OLO-bestuur

Marijke ten Bosch-Blase
Paula van Cleef-Joachimsthal
Derk Kappelle
Maarten Lemberger

bankrekening OLO:
46.78.07.493 Warmond

Foto's Wolkenland: D. Koppel, E.M. Lemberger
Collage's: M.J. ten Bosch-Blase

lay out/DTP: Leszek Sczaniecki
druk : F. Vonk

INHOUD van het 25ste (!) OLO-bulletin:

- 2 Van het bestuur**
- 3 Wolkenland, een eigen impressie**
Terugblik op het OLO-uitstapje van 15 april 2000
Donald Koppel
- 5 OLO op Wolkenland**
Dr. A.A. van Wijnkoop
- 6 Wolkenlandreünie, de deelnemers**
- 8 Fotocollage's**
- 12 Retourtje tweede klas**
2de klas HBS 1955/56
- 14 Wolkenland, een heerlijke tijd...**
Jenny Smoiro
- 15 In memoriam mevrouw Crevels**
Drs. P. Schraa
- 17 Herinneringen aan mevrouw Crevels**
Donald Koppel, Jenny Smoiro, Marina Visser-Riedel, Nore Stevelink
- 19 Brief uit Israel**
Charles en Corry Boasson-Mac Gillavry
- 22 Louise Galjart**
Jaargenoten herdenken een onlangs overleden oud-lyceïste
Rob Peelen en Marianne Lulofs-Schulting
- 24 Leerdynamiek**
een initiatief voor een nieuwe rubriek
Alexander Heydendael
- 30 Correctie foto-onderschrift**
- 31 Van het secretariaat**
- 32 Foto's 15 april 2000**

Van het bestuur

Na de mede door hem georganiseerde viering van het 14^e lustrum in februari 1987, vond oud-leerling/student Eric Ros dat de OLO een beter bestaan verdiende dan dat van een sluimerende organisatie.

Zijn initiatief om de OLO nieuw leven in te blazen werd zeer toegejuicht door de rector en op 8 mei 1987 werd tijdens een bijeenkomst in de docentenkamer uit een groep belangstellende oud-leerlingen een OLO-bestuur geformeerd, waarvan Eric terecht de voorzitter werd. Sindsdien heeft hij actief meegewerkt aan de OLO-activiteiten.

Onlangs heeft Eric te kennen gegeven, dat hij zich genoodzaakt ziet zijn functie van voorzitter neer te leggen. Door zijn drukke agenda als notaris en zijn aanstaand vaderschap kan hij, zoals hij zelf zegt, de OLO niet de aandacht geven waar zij recht op heeft.

Vanzelfsprekend respecteren wij zijn besluit. Wij danken Eric zeer voor zijn inzet en vooral voor zijn initiatief van dertien jaar geleden!

Over de opvolging van Eric wordt door het bestuur in een later stadium een beslissing genomen.

Diesbijeenkomst 2001

Zoals we menen te kunnen constateren uit de reacties zowel tijdens als na ons uitstapje naar Wolkenland, hebben we velen een plezier gedaan met het organiseren van deze reünie.

Dat deze in de plaats kwam van onze jaarlijkse Diesbijeenkomst hadden we weliswaar in het decemberbulletin aangekondigd, maar het bleek toch niet tot iedereen te zijn doorgedrongen, gezien de vragen die ons begin februari bereikten. Deze teleurgestelden kunnen we medelen dat er voor februari 2001 net als de voorgaande jaren weer een samenkomst in de aula op het programma staat. De juiste datum weten we in oktober en zal in het eerstvolgende bulletin worden bekend gemaakt.

het OLO-bestuur

Wolkenland, een eigen impressie

Omdat ik vrij vroeg ben voor de bus is er nog tijd voor een praatje bij een kop koffie in de docentenkamer. Van Marinus Jansen, de conciërge, hoor ik dat het luiden van de beroemde schoolklok - prominent aanwezig in het schoollogo - dreigt te sneuvelen. Dit heeft te maken met de ingewikkeldheid van het lesrooster als gevolg van de tweede fase; pauzes op verschillende tijdstippen en zo. Waar de moderne tijd al niet toe leidt. De conciërge houdt echter zo veel mogelijk stand. Ik betuig hem, zonder ruggespraak met mijn achterban, direct mijn steun. Die klok moet niet alleen blijven, maar ook op vaste tijden geluid worden.

Met een bus vol vertrekken we redelijk op tijd oostwaarts.

De andere helft is per auto gegaan. Een oud-leerling merkt op dat, gezien het fraaie geparkeerde wagenpark, het ons wel erg goed gaat. Gelukkig weten wij niet hoeveel 'lease-bakken' er tussen staan.

Het is wat moeilijker geworden Wolkenland direct te traceren. Een vast herkenningspunt - de 'vuurtoren' - is gesloopt. Branden worden nu gedetecteerd door helikopters. De rest maakt op mij een redelijk authentieke indruk. Met name de wastroggen zijn onveranderd sober. De bedden lijken aan comfort te hebben gewonnen. De grote balkonkamer, waarom in mijn tijd (de jaren vijftig) nog pittig werd gevochten, is nu een 'sjieke' docentenslaapruimte geworden, compleet met douche en toilet.

Derk Kappelle heet ons allen welkom en de rector komt met weer één van zijn 'bekende' speeches. Er wordt gesproken over bouw, brand, herbouw van ons schoolbuitenhuis (nog steeds een unicum in onderwijsland). Op dit moment wordt Wolkenland als volgt gebruikt: de brugklassers maken met elkaar kennis, bij de overige onderbouw ligt de nadruk op natuurbeleving en fietsen, de vierdeklassers bereiden er hun buitenlandse projecten voor en de eindexamenleerlingen prepareren zich er op het eindexamen. Schoonveld haalt ook nog een herinnering op uit de tijd dat hij voor het eerst als docent van vroeg in de twintig mee ging. Tijdens een kabaalvolle nacht sloot hij een hele jongensslaapkamer op in het ping-pong hok, zonder batjes en balletjes. Dat bleek een probaat middel. De rest van de week zou het verder relatief rustig blijven.

Bij verrassing is er ook een 'afscheidscadeau' voor Paula van Cleef. Een afscheidscadeau zonder afscheid, want daar kan de rector niet op wachten, omdat Paula immers nooit afscheid zal nemen. Een prachtige ets van de schoolpoort, gezien vanaf de Apollolaan, wordt haar deel.

Het is al snel tijd voor een groot lopend buffet met voornamelijk *home made* gerechten. Marijke, Elselies en Helma oogsten hiermee veel succes, getuige de lege schalen aan 't

eind van de middag. Na de lunch kunnen we de tijd doden met het bekijken van de door ons zelf met foto's aangeklede muren (hulde voor de meebrengers van al deze nostalgica), wandelen en het bekijken van oude schoolfilms. Over dat laatste is veel op te merken.

Ik zag, niet voor het eerst overigens, een prachtige oude film met veel beelden uit de eerste tien naoorlogse jaren. Veel Gunning (plus echtgenote) en veel docenten die toen zelf ook nog jong waren. Wij vonden ze toen overigens vrijwel allemaal erg oud. Toen was de docent nog iemand. De heren waren veelvuldig gekleed in pak met vest, en de dames in mantelpak. Kan me niet voorstellen dat dat alleen voor de film was. Wij (de jonge heren dus) droegen jasjes en dasjes. De meisjes waren gekleed in rok, blouse en jurk. Bestond de damesjeans nog niet, of was het *not done* die te dragen?

Het gezicht van Teixeira de Mattos verdween bijna geheel in een moorkop, en Eddie van Thijn ging nog niet gebukt onder krakersrellen en IRT-affaires. Kortom: *life was beautiful*.

En dan was er ook nog de beroemde door leerlingen in 1960 op Wolkenland gemaakte film, getiteld "Het rumoer in de Brabantse Gokker", welke we dankzij de inzet van de heren Koos Lubsen, Gijs Vorstman en vooral Roef Swart, nu op video konden zien en horen. Het deed mij aardig denken aan de comedy-capers en Wim T. Schippers tien of twintig jaar later. Er traden veel bekenden van mij in op, maar de vermommingen waren zo goed, dat ik echt niet meer wist wie nu wie was. Niet onvermeld mag blijven de zwart-witte film uit 1965 (regie Vincent Geerling), gevolgd door de in 1993 door zijn dochter Esther opgenomen kleurenfilm met geluid. Deze films boden ons de mogelijkheid de overeenkomsten en verschillen te ontdekken in bijna 30 jaar Wolkenland.

Om een uur of half vijf gaan we huiswaarts. In de bus bedankt Johan Plantenga de organisatoren; hij had een overnachting ook wel aardig gevonden, maar vraagt zich tegelijkertijd af of we die slaapzalen met stapelbedden en de wasbakken nu nog wel zo leuk zullen vinden.

Cissy Heyligers-Gunning (tegen persoonsverheerlijking van haar oude heer) vertelt nog een ontroerend verhaal. In het begin van de oorlog - haar vader moet geweten of gevoeld hebben dat de school afscheid zou nemen van haar grote joodse populatie - gooide hij het Wolkenlandschema zodanig om, dat een zo groot mogelijk aantal joodse leerlingen nog eenmaal mee naar Wolkenland zou kunnen. Voor bijna iedereen zou het naar achteraf bleek het laatste leuke uitstapje zijn.

Op de Apollolaan rijdend gaan wij niet collectief onder de banken.

Niets is meer zoals vroeger.

Donald Koppel (1962)

OLO op Wolkenland

Dikwijls als ik met mijn vrouw de kant van Montferland op ga, moet ik denken aan de vele omzwervingen door de bossen, die ik op werkweken van Wolkenland uit met talloze leerlingen heb gemaakt. De bosweg helemaal naar Hoch-Elten, de weg naar Zeddam waar die stoere molen staat (nu rondom ingebouwd). Ik herinner me ook de nachtwandelingen die iedere klas wilde maken en die altijd ietwat schreeuwerig begonnen, maar waarbij toch vaak de stilte overwon.

En dan vraag ik me af, hoe zou dat Wolkenland er nu bij staan?

De gelegenheid dat te gaan bekijken werd ons in april geboden. Wat goed dat voor die dag mijn vrouw mijn gebruikelijke aversie van reünies heeft helpen overwinnen!

Het werd echt een hele goede en prettige middag. Vriendelijkheid en vrolijkheid rondom, gonzend van anekdotische gesprekken, die ondersteund werden door leuke foto's aan de wanden en op de tafels.

Vóór de uitstekend verzorgde lunch, waar voor ieder wat wils was, gaf de huidige rector een overzicht van de zeer bewogen geschiedenis van Wolkenland.

Iedereen zal blij geweest zijn te horen dat de school zich nog altijd blijft inspanssen, die unieke gelegenheid voor werkweken te behouden.

Verlies van Wolkenland zou geen winst opleveren.

Later op de middag werden een paar films vertoond. Persoonlijk onderging ik die met tamelijk gemengde gevoelens. Natuurlijk was het leuk weer eens al die gezichten te zien, waar je zoveel jaren haast dagelijks tegen aan keek. Dat ik weer eens Herr Dr (Van Bruggen) zag en de slimogige Frank Lulofs, maar vooral ook rector Gunning, die je zelfs op een 'stomme' film kon horen spreken.

Anderzijds echter een zekere melancholie, de wetenschap dat dit alles definitief voorbij is.

Ik schreef al dat het hele gebeuren zo goed verzorgd was. Onze dank aan allen die daaraan hebben meegewerkt.

Maar nog belangrijker is, dat het bestuur van de OLO door zijn activiteiten er voor zorg draagt, dat het beeld van 'ons goed en trouw Lyceum' niet vervaagt.

A.A. van Wijnkoop

Deelnemers aan de Wolkenland-expeditie

Voor de meeste oud-leerlingen en -docenten betekende deze dag een feest van herkenning. Voor enkele ouderen was het gebouw nieuw, maar de omgeving vertrouwd. Maar er waren ook veel oud-leerlingen die in de 'verkeerde' periode op school zaten en die dat beroemde Wolkenland nu wel eens met eigen ogen wilden aanschouwen.

S.E.& O.:

1937	Vera Meijer Ricard-Haymann	1955	Didi van Niftrik
1942	Carry Root		Albert van Nierop
	Cissy Heijligers-Gunning	1956	Elselies La Lau
1943	Paula van Cleef-Joachimsthal		Mieke van Nieuwkuyk-Offerhaus
1946	Debby Hakker	1958	Hugo van Dam
	Rein Leupen		Marjan de Vreij
1947	Alfred de Swarte		Carla Kluiters-van Weeren
	Gerrie van der Werff		Helma Heij-Boon
	Ineke Molenaar-Hagedoorn		Akke Witte
	Frans Muysken	1959	Wim Lohmann
1948	Leo Vollbracht	1961	Jaap Zijlstra
	Hetty Donselaar-Vollbracht		Jannes Limperg
	Coen Stork		Robert van Pesch
1949	Janneke Swaan-Lamme		Luuk van Weert-Waltman
	Erich van Meurs		Koos Lubsen
	Igor Schuurman	1962	Marianne van Hattum-Janse
	Ariane Amsberg		Roek van Heusden
1950	Magda van Meurs-Westerveld		Gijs Vorstman
	Corrie Vollbracht-Muller		Donald Koppel
	David van Huiden		Roef Swart
1951	Olga Advokaat-Coebergh	1963	Jolien Fokma-Masschaupt
	Kees Keg		Marijke ten Bosch-Blase
1953	Thom Lieftinck		Piet Boekel
	Ewout van Dishoek		Pedro Stempels
	Rudie Visser	1965	Jan Luder
	Frits Avis-Buré		Ria van der Berg
	Peter Molenaar		Marjolijn Pinkse-Veen
	Manda Sarphati-Wijnperle	1966	Tanja Beima
1954	Jolanthe Keg		Marianne Roos
	Els Zwolsman-Krol		Johan Plantenga
	Tine van Gelderen		Jan Willem Noordenbos
	Kitty Kruyswijk-van der Woude		Derk Kappelle

1967 Maarten Lemberger
 Phillis Schrijver
 1968 Pim Beetz
 1969 Wanda Webbers
 Marina Visser- Riedel
 1970 Jenny Smoiro
 Paul Broekema
 1971 Robert Gijselman
 Mike Regoor
 Cees Beuks
 1974 Marion Duijzend
 1976 Hans Kunne
 Jan van Hes

1977 Anne Martine van Rijn-Lang
 Ciska IJsbrandy
 Marijke Joy Terpoorten

onder toezien van:

Drs. Roel Schoonveld, rector
 Drs. Gerdien Boersma, conrector
 Marinus Jansen, conciërge
en van de oud-docenten:
 A.A. van Wijnkoop + echtgenote
 G. van Drunen en
 mevrouw M.J. van Drunen-Paats
 mevrouw T. de Jong
 mevrouw C.J. Stubbe

Halo! Hier hissen wij de vlag, In wijde klare lucht geheven...!

◀ *Paula hijst de vlag...*

*en wordt door de rector
▼ in 't zonnetje gezet!*

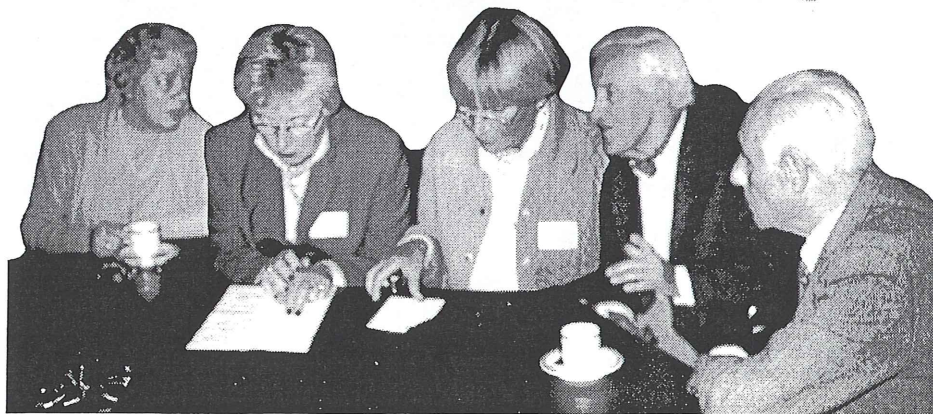
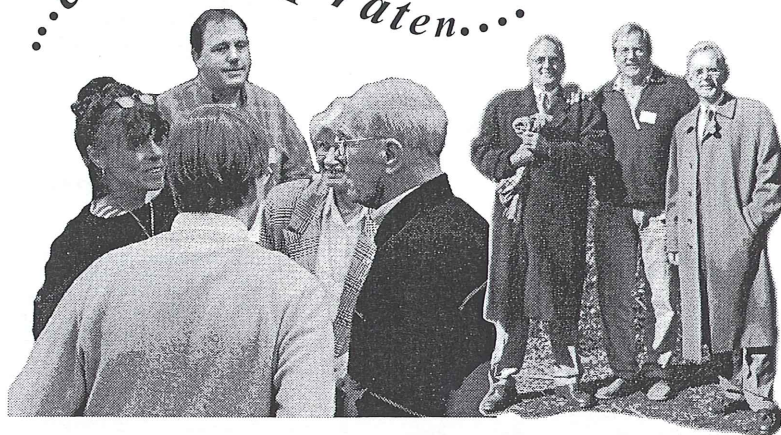
REÛNIE 15 APRIL

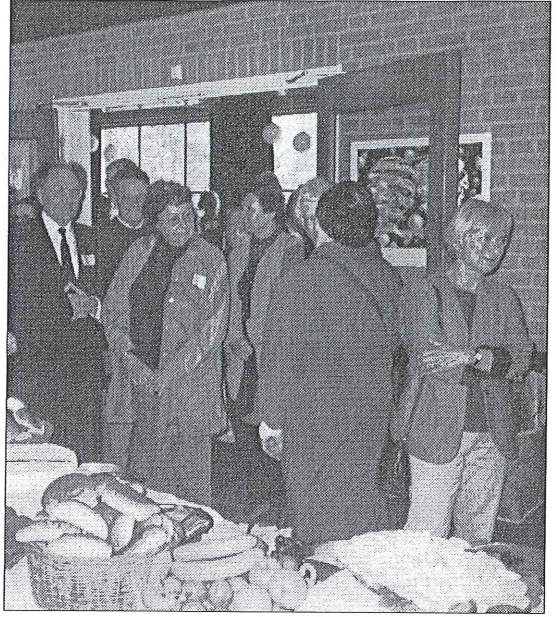
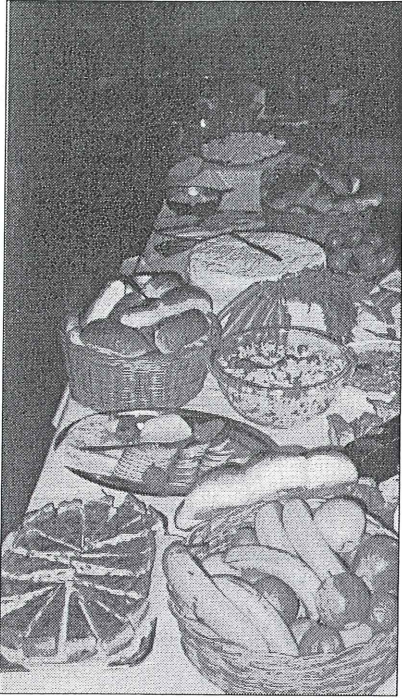
▼ *Het schoollied, gelukkig op papier...*

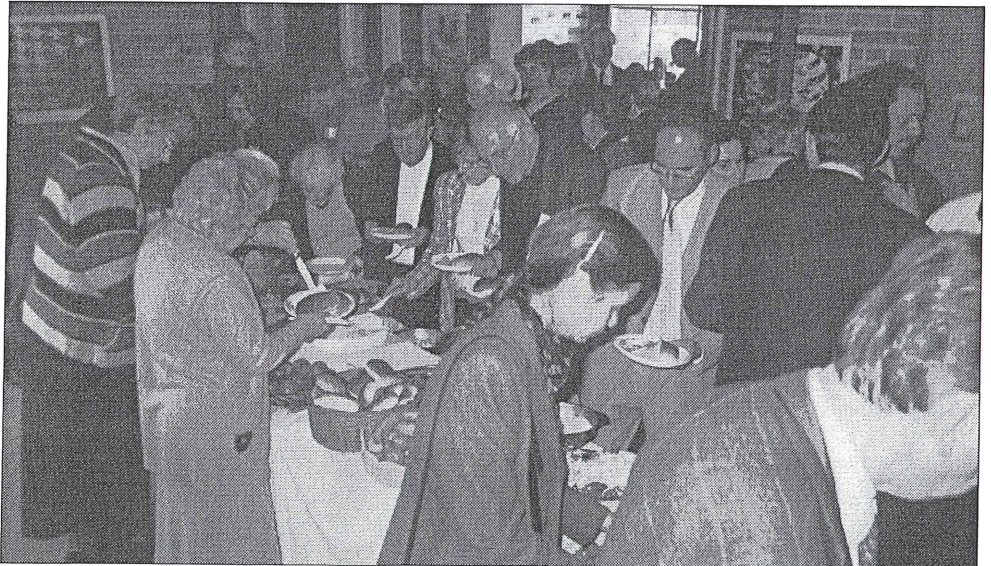

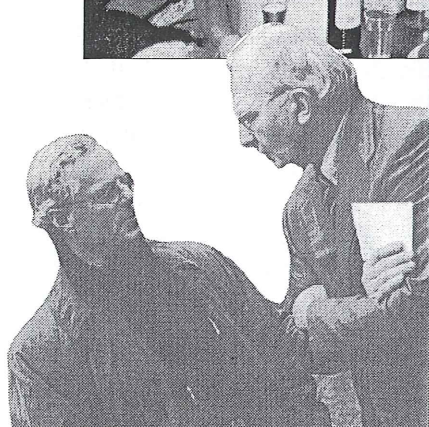
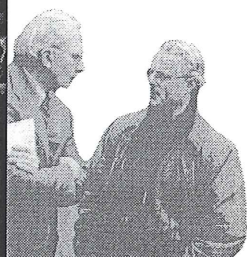
...even bijpraten...

tijd voor de lunch

Wolkenland

In het voorjaar van 1968 kwam ik, oud-leerlinge, als secretaresse van rector Van Pesch terug op school. Kort na mijn start werd een 2de klas wegens wangedrag teruggestuurd uit Wolkenland: "dit was nog **nóóit** gebeurd...!"

Oh nee??? Ik herinnerde mij m'n eigen 2de klas, óók teruggestuurd...!

Mijn klasgenoten van toen maakten hierover het navolgende verslag.

Nore Stevelink

Retourtje tweede klas

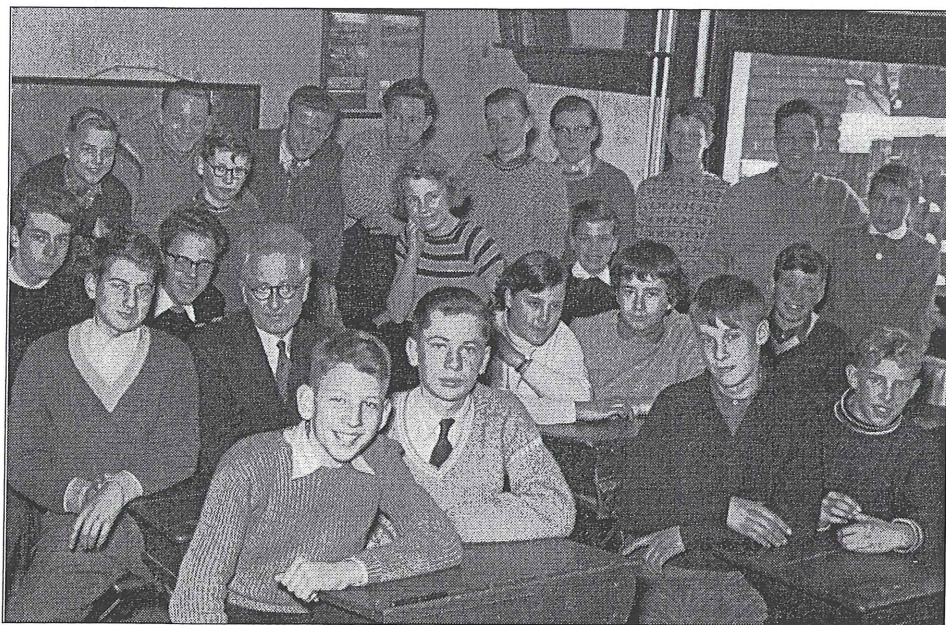
Op de grote klassefoto van HBS-2 1955-'56 zitten we bij de heer Beetz (aardrijkskunde), maar onze klasseleraar was de heer Smit, die zowel Frans als Duits gaf. Als je de klassefoto zo beziet, kun je je toch niet voorstellen dat deze lieverdjes de sfeer dermate verpest hebben tijdens de werkweek, dat het onhoudbaar was geworden. Er zaten in deze klas echter wel een paar oudere klasgenoten die gedoubleerd hadden of van een andere school afkomstig waren. Zo was er een leeftijdsverschil in de orde van twee à drie jaar, oftewel dertien tot zestien en dat is omstreeks de pubertijd uiteraard een groot verschil. Het kwam dus wel eens voor dat er behoorlijk brutale antwoorden werden gegeven en dan was het natuurlijk altijd mooi om met de klas te ervaren hoe de betreffende leraar die leerling van repliek kon dienen. Nu was Herr Smit niet de aangenaamste van ons lerarencorps, daarover waren we het met z'n allen eens. Hij had niet alleen een onaangenaam uiterlijk – hetgeen de arme man natuurlijk niet kon helpen – maar dat wist hij ook nog op onnavolgbare wijze te accentueren door zijn keuze van bril, kleding en haardracht.

Bovendien beschikte hij bepaald niet over de gave om de brutalen onder ons op volwassen wijze van repliek te dienen. Zijn antwoord bestond meestal uit een driftbui en dan kon het gebeuren dat hij één van ons bij kop en kont beetpakte, het schuifraam van het lokaal open gelastte en het slachtoffer buiten het venster vast hield en dreigde hem te laten vallen. Hij was dus enorm sterk, misschien alleen tijdens driftbuien, maar zoiets geeft evengoed gezag.

Tijdens de werkweek van deze klas, die toch verder een leuke groep vormde met interesses in alle bekende richtingen en clubs, zoals door H.A.L. altijd voorgestaan, is de relatie met heer Smit blijkbaar geëscaleerd, vermoedelijk doordat hij als enige met ons op pad werd gestuurd. De brutaliteiten of het 'leraartje pesten' zullen gewoon doorgang hebben gevonden, maar dat zal in de Montferlandse natuur allicht zwaarder hebben gewogen dan in het klaslokaal op school, maar er was altijd nóg een heikel punt: je kon

met onze gewaardeerde klasseleraar niet converseren zonder ter plekke flauw te vallen. Dit was het gevolg van een enorme onwelriekende walm uit zijn mond. Ondanks de bekende Colgate-reclamestripjes uit die jaren, verbeterde dit bij hem niet. Tijdens een wandeling in de Wolkenlandse en paddestoelrijke dreven, zouden twee van onze vrouwelijke klasgenoten hierover hardop geklaagfluisterd hebben, waarbij het woord 'stinkzwam' moet zijn gevallen. De indruk bestaat dat dit voor Herr Stinckschmidt de bekende druppel is geweest. Obwohl Mundgeruch, heeft hij de schoolleiding toch veilig telefonisch kunnen raadplegen en men besloot deze werkweek voortijdig af te breken.

Naderhand zijn daarover nog de nodige harde noten gekraakt: sommige klasgenoten werden gelabeld als aanstichter van deze ellende, maar tijdens een bijeenkomst van de schoolleiding met de ouders is ook duidelijk kritiek vanuit de oudergroepering gekomen, want het was natuurlijk aan alle kanten duidelijk geworden dat de heer Smit niet tegen zijn taak was opgewassen.

*Klas HBS-2 1955/56 met docent aardrijkskunde Beetz
(Nore Stevelink ontbreekt helaas op deze foto)*

Wolkenland, een heerlijke tijd....

De werkweken zijn voor mij altijd een heerlijke tijd geweest. Dan was ik eigenlijk altijd best heel braaf, wat op school beslist niet steeds van mij gezegd kon worden. Vandaar dat ik mij slechts twee voorvallen kan herinneren die kennelijk niet door de beugel konden.

Allereerst weet ik nog dat – toen het voor de zoveelste keer op onze slaapzaal niet stil wilde worden – een stel lawaaischoppers , onder wie ook ondergetekende, naar het ijskoude klaslokaal werd gedirigeerd.

Het tweede voorval staat me veel duidelijker voor de geest. Van mijn moeder had ik een paar ons ossenworst meegekregen, ook om op onze slaapzaal uit te delen. Het kwam zo te pas dat ik ook aan een paar jongens vertelde dat ik die worst bij me had en die hadden daar natuurlijk ook wel trek in. Uiteraard mochten zij niet op onze slaapzaal komen en van mee naar beneden nemen was natuurlijk al helemaal geen sprake. Op een avond voor het slapen gaan, hadden we afgesproken dat ik de worst onder de hermetisch afgesloten verbinding deur tussen de meisjes- en jongensslaapzalen door zou schuiven. Al gehuld in zeer weinig kledij, lag ik op m'n gemak op de grond de plakjes worst onder de deur door te schuiven, totdat ik me wezenloos schrok van een zware lerarenstem die vroeg waar ik nu eigenlijk mee bezig was. Het was natuurlijk direct uit met de pret, alleen jammer dat ik me niet meer kan herinneren welke straf daarop volgde en – natuurlijk ook heel interessant – wat er met die worst is gebeurd...!

Jenny Smoiro (1970)

In memoriam mevrouw Crevels

Op 27 januari is de lerares Engels Ans Crevels overleden.

In begin 1951, enkele maanden na mij, kwam zij als collega op het 'Amsterdams', waaraan zij tot haar pensioen in 1976 vijftientig jaar als docente verbonden is geweest.

Haar dood heeft mij diep geschokt, want zij was een hoogstaande vrouw, voor wie ik een grote bewondering had om de zuiverheid van haar karakter. Zelden heb ik iemand ontmoet die zo bescheiden was en tegelijk zo beslist, zo eenvoudig en tegelijk zo stijlvol. Een sterke en hartelijke persoonlijkheid, wars van gedraai of gekonkel of van leugentjes om bestwil.

Zij was zeer principieel en plichtsgetrouw, nooit steil of stug. Ze had een sterke aanwezigheid zonder de behoefte zich sterk te manifesteren.

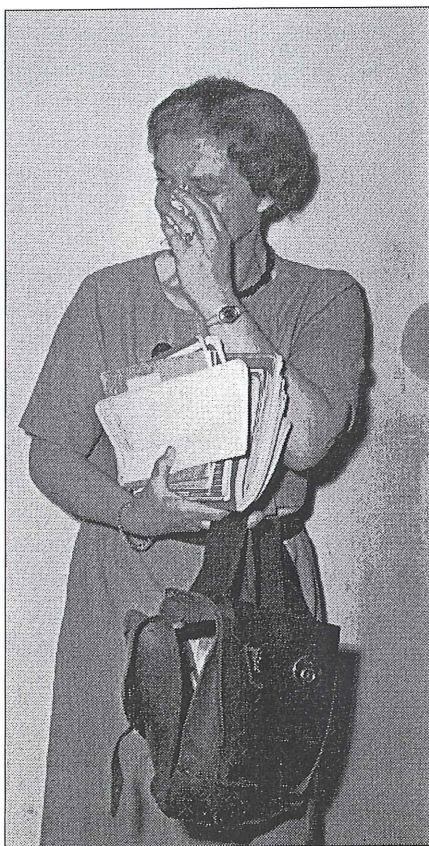
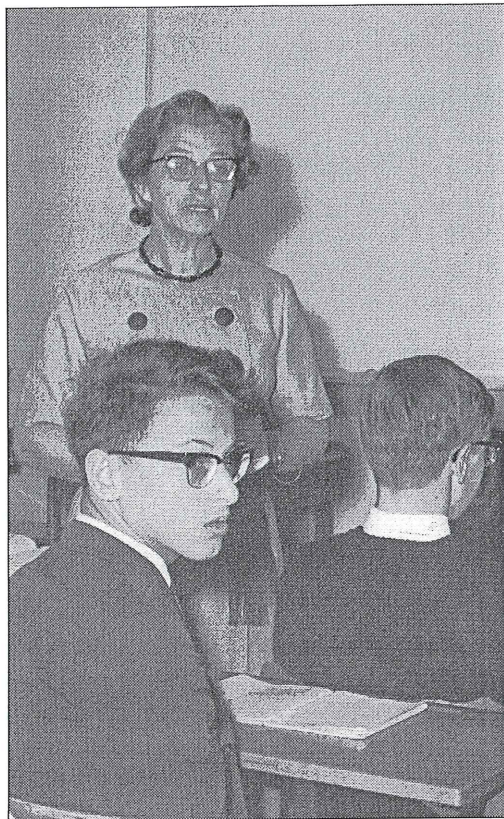
Ze wond zich nooit op en uitte nooit felle kritiek, maar ze kon haar afwijkende mening duidelijk maken met een spitse opmerking, waarvan de fijnzinnige humor vaak dodelijk was. Die humor was ook het wapen waarmee zij ook de moeilijkste klas in haar hand hield en de leerlingen voor zich wist te winnen.

Ze was streng, maar toch uiterst populair. Hoe vaak heb ik niet een leerling, of nog vaker een oud-leerling, bewonderend horen verzuchten: "Je hebt (of had) bij haar nooit het laatste woord".

Ik beschouwde haar als één van mijn fijnste collega's, met wie ik heel veel contact had. Ik heb met haar ook menige auto-rally gereden en haar ook in menig toneelstuk geregisseerd.

Het moet voor de school een voorrecht zijn, deze vrouw in haar corps gehad te hebben; voor mijzelf in ieder geval is het een grote eer jarenlang haar collega te hebben mogen zijn. Voor weinigen gold zozeer als voor haar: *Every inch a lady*.

P. Schraa

Mevrouw Crevels in 1962 (foto's Hein Hampe)

Herinneringen aan mevrouw Crevels

"Bobby Prout likes to go fishing, he is sitting on the stump of a beech tree". Dit was zo ongeveer het eerste leestekstje dat we met Crevels deden. Of het nu was *"is sitting"* of gewoon *"sits"* weet ik niet meer. Het verschil tussen gewone tegenwoordige tijd of de 'progressive' was zeker in die tijd niet aan mij besteed. Na de eerste schoolmorgen – wij lunchten toen nog thuis – vroeg mijn moeder mij bij het beleggen van een snee witbrood met Berliner leverworst van slagerij Noordwest (een traktatie) hoe het op school was. Ik antwoordde naar waarheid dat het niet zo best was, "en vooral dat mens van Engels is een kreng". (Toen ik Crevels vele jaren later met deze opmerking confronteerde, toonde zij haar begrip door er hartelijk om te lachen...!).

Ik scoorde in dat eerste jaar bij mejuffrouw Crevels – er was toen nog onderscheid tussen mevrouw en mejuffrouw – op mijn drie rapporten achtereenvolgens een drie, een twee en een drie.

Crevels was ook niet iemand die een zwakke leerling nou eens echt lekker op zijn gemak stelde. Ik vreesde haar bijtend sarcasme. Voor Teixeira, toch een gekende bullebak, was ik later veel minder bang. Crevels was echter iemand die een ieder zeer serieus nam.

Toch werd zelfs juffrouw Crevels geplaagd.

Tijdens de lunch op Wolkenland hoorde ik, dat zij ook nog een soort gimmick had. Haar redelijk groot gemoed werd namelijk opgesierd door een moedervlek, die afhankelijk van de gewaagdheid van haar decolleté net wel of net niet zichtbaar was. Men hoefde maar in die richting te kijken, en een zenuwachtig gewriemel met haar textiel begon. Ook zij was maar een mens.

Haar grote kracht lag bij de literatuurlessen. Veel oud-leerlingen geven daar nog steeds hoog van op. Een paar lustra geleden heb ik mijzelf getrakteerd op een openbare les van mevrouw Crevels; die les is destijds in dit bulletin ook uitgebreid besproken. Het ging over T.S. Eliot, en het was grote klasse. Ik kwam erachter veel gemist te hebben door nooit van haar lessen in literatuur te hebben gehad.

Hier stond een bevlogen topdocente. *Her performance was state of the art.*

Donald Koppel (1962)

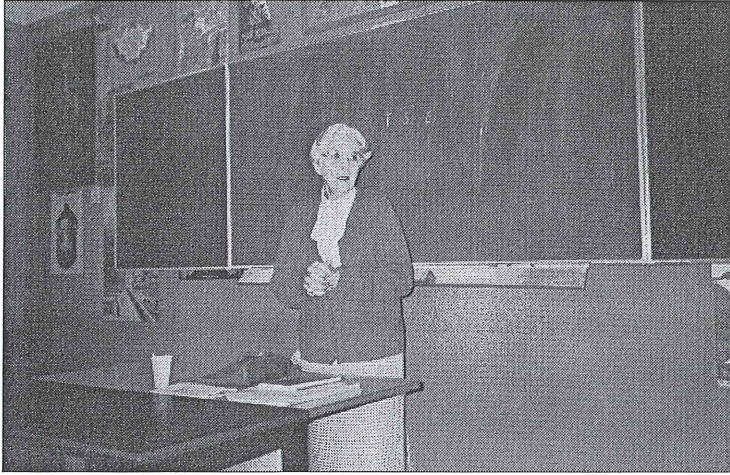

foto: Donald Koppel

Lustrum 15 februari 1992
Mevrouw Crevels tijdens haar les aan oud-leerlingen

Mevrouw Crevels was een goede lerares, die bovendien goed orde kon houden. Ik heb haar maar één jaar gehad en wel in de eerste klas.

Ik herinner mij dat ze een vraag stelde aan een meisje, dat op eerste vragen ook al om een antwoord verlegen zat. Daarbij had ze misschien meer gevoel voor exacte vakken dan voor talen. In ieder geval bleef ze het juiste antwoord op de gestelde vraag schuldig. De letterlijke reactie van mevrouw Crevels luidde als volgt: "Weet je wat jij moet doen meid, je moet een garen- en bandwinkeltje gaan beginnen!"

Jenny Smoiro (1970)

Zij was een echte 'Engelse' dame, nogal fel en pinnig. Ze hield je bezig en niemand ontsnapte aan haar aandacht. Ze heeft nooit een op- of aanmerking gemaakt over een 'Amerikaans' accent. Het advies wat ik van haar meekreeg was: "je moet niet denken, maar doen!".

Marina Visser-Riedel (1969)

Vooraf in de hogere klassen heb ik mevrouw Crevels leren waarderen als een uitstekende docente. Zij was streng, maar ze bezat ook een speciaal soort humor. Zij probeerde ons steeds ertoe te zetten Engels in de les te spreken.

Ik heb veel van haar geleerd en achtte haar hoog.

Nore Stevelink (1959)

Brief aan de OLO uit Israel

Afzender: het Lyceumechtpaar Boasson-Mac Gillavry

Het lezen van de naam van een klasgenote in het lijstje van overleden oud-leerlingen bracht Charles Boasson ertoe, de volgende herinnering op te schrijven:

Elly Oorthuys-Backer, in dankbare herinnering

Dat ik mijn eerste acht jaren aan de Keizersgracht gewoond heb herinner ik mij heel goed. En dat Elly alle zes jaren van haar Lyceumtijd grachtentrouw op de Keizersgracht woonde, herinner ik me ook. Nog wel in een huis met (van buiten gezien) paarse ruiten, waardoor je van binnen gewoon kleurloos naar buiten keek, ruiten die toen al niet meer gemaakt konden worden. Dat was iets zeer opvallends aan Elly, die er beslist niet naar streefde opvallend te zijn, er eerder wars van was.

Maar zonder ernaar te streven speelde ze een opvallende rol tijdens ons eindexamen in 1930, dat een verwarrende invloed op ons aller zenuwstelsel uitoefende. Vanwege haar achternaam met B en a, en de mijne met B en oa, kwam ik onmiddellijk aan de beurt na Elly voor ons eerste 'mondeling'. Ik wachtte buiten het daarvoor bestemde lokaal tot Elly weer zou verschijnen.

Dat deed ze met rood-gloeiende wangen waarlangs de tranen naar beneden druppelden. Ze wendde haar hoofd niet af, integendeel: open en recht keek ze door haar betraande ogen in mijn gezicht. Na even slikken - wat de tranen in haar stem niet deed verdwijnen - zei ze duidelijk en bemoedigend: "het valt erg mee!".

Zo'n zichzelf niet tellende, maar juist willende steunen, klasgenote.

Haar bemoediging gold langer, veel langer dan dit beginnende eindexamen.

Charles Boasson (1930)

Klasse I B 1924
1) Corry Mac Gillavry 2) Charles Boasson 3) Goke Schulman 4) CPG 5) juffrouw Wentholt, docente Frans

Over draai om de oren gesproken....

(Donald Koppel, OLO-bulletin no.24)

Mijnheer Knook gaf Goke Schulman een draai om de oren. Het was op de bovengang, in het jaar 1927 of '28. We zaten in de derde of vierde klas, afdeling gymnasium. Een hele consternatie.

Een paar dagen later haalde mijnheer Gunning me uit de klas. Wat was er nou aan de hand? Ik was me niet bewust iets speciaals op mijn kerfstok te hebben. Weliswaar was ik niet zo enthousiast om mijn fiets 's middags over de hoge brug bij de sportvelden te sjouwen zoals mijnheer Gunning graag zou zien, maar dat leek me niet actueel.

In de Rectorskamer zat Professor Paul Scholten en de vraag was of ik wilde beschrijven wat er toen op de gang gebeurd was. Wel, ik was er niet bij geweest dus ik was gauw terug in de klas.

Maar het heeft een blijvende indruk op me gemaakt dat een dergelijk voorval op deze school op zijn feiten onderzocht werd en dat de Voorzitter van het Curatorium daarvoor naar de school was gekomen.

Corry Boasson-Mac Gillavry (1930)

Eindexamenklas gymnasium 1930

1) Corry Mac Gillavry 2) Charles Boasson 3) Elly Backer 4) Goke Schulman

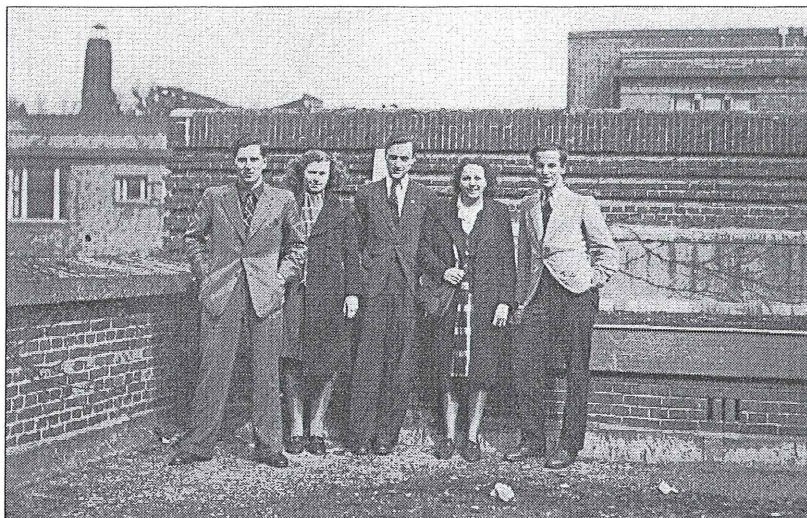

foto: Henk Hoefman

29 maart 1946: het D.B. op het dak van de school
vlnr: Jan van der Spek, lid; Louise Galjart, lid; Willy Zeverijn, regent;
Debby Hakker, secretaresse; Henk Hoefman, penningmeester

9 februari 1946 (eerste Diës na de oorlog): het D.B. zingt het Diëslied
vlnr: Jan, Debby, Henk, Louise, Willy

Louise Galjart

Op 1 januari 2000 is Louise Hoogendoorn-Galjart overleden. Zij was een oud-lyceïste die het verdient nog eens in dit blad genoemd te worden.

Gedurende de moeizame laatste oorlogswinter kreeg een – voornamelijk uit meisjes bestaande – kleine groep leerlingen bibberend in winterjassen een aantal uren per week les op een zolder van het elektriciteitskantoor aan het Leidsebosje. Ons schoolgebouw was bezet. Het was wel koud in het G.E.B.-gebouw, maar er was (zeer uitzonderlijk) nog stroom en dus licht.

Na de bevrijding keerden we verheugd terug naar ons eigen gebouw. Louise speelde in die naoorlogse jaren een belangrijke rol in het schoolleven. Ze was in 1946 en 1947 lid van het D.B., vertegenwoordigde onze school onder andere ook bij een lustrum van het Nederlands Lyceum in Den Haag en zij zat in het hockeyteam van de school.

Aan ons eigen zesde lustrum bewaren wij feestelijke herinneringen en in gedachten horen we nog hoe we luidkeels het lustrumlied zongen. Op de tekst zijn we na al die jaren niet meer zo trots!:

Het zesde lustrum vieren wij,
Eén uit een lange lustrum rij.
En wij zingen vrolijk nu en vrij
Kom, wees deze avond blij!

op de wijs van *'Happy days are here again!'*

Nog gedurende de oorlog waren we druk bezig met voorbereidingen voor de opvoering van *'The Scarlet Pimpernel'* in het Engels, onder regie van 'meneer de Boer', die na de oorlog Frenkel bleek te heten, een zoon van Theo Mann-Bouwmeester. De herinnering aan Louise met snor en andere vermomningsartikelen in de rol van Sir Percy Blakeney doet ons nog glimlachen.

Deze bijzonder intelligente lyceïste drong zich nooit op de voorgrond, maar drukte een stempel op het schoolleven in die jaren. Zij werd apotheker en stierf aan een slopende ziekte.

Rob Peelen en Marianne Lulofs-Schulting,
haar mede-D.B. leden in 1947

Leerdynamiek

Intro

Hoe meer ervaring je in dit boeiende leventje opdoet, hoe meer je gaat beseffen hoe ontzettend belangrijk die schooltijd toch is geweest en je zou dat een ieder gunn(ing)en !

Vandaar deze oproep een nieuwe rubriek te openen voor dynamische oud-lyceïsten die, jong van geest, volgende generaties willen blijven prikkelen door gewoon simpelweg door te geven:

- hoe het leerproces van hun leventje verloopt ?
- wat leren ze nu echt ?
- concluderend: wat kunnen volgende generaties daarvan leren ?

Wellicht dat al die ervaringen ons kunnen inspireren om overdadige, kleurrijke kopij aan te leveren aan het OLO Bulletin, gevolg gevend aan de oproep van Donald Koppel.

Laat ik als middelste van de drie A's (1959), nu woonachtig in Montreal, Canada en werkzaam bij het VN-Secretariaat van de Conventie voor Biodiversiteit, gewoon met mijn verhaal beginnen. Angela (ook 1959), de oudste, woont nu rustig in Spanje en Arthur (1961), de jongste, werkt hard in New York, USA. Alle drie de A's behaalden hun eindexamen aan het 'Amsterdams' !

1. Het leerproces na het Amsterdams

• Wageningen

Na mijn eindexamen Amsterdams Lyceum gymnasium β ging ik nu eens niet naar Leiden, Utrecht of Groningen medicijnen of rechten doen, maar naar Wageningen, Ontwikkelingseconomie studeren. Hoogtepunt daarin vormde, dat ik mijn examens bijna altijd op tijd haalde en naast een bruisend studentenleven, mijn praktijktijd doorbracht in de vorm van een studiereis van anderhalf jaar rond de wereld in een multidisciplinair team van 10 leergierige, jonge 'honden' van studenten.

Wij bezochten en bestudeerden prachtige, tropische en subtropische gewassen in mooie, verre landen en leerden vooral ook van 23 pluriforme culturen en volledig andere samenlevingen. En dit op jonge leeftijd, zodat ik kon afstuderen in nieuwe vakken, zoals marktonderzoek en voorlichtingskunde! Daarmee stuurde ik tijdens mijn

studie bij via eigen ondervinding op de steeds veranderende maatschappij!

eerste ervaring

Naast een vak leren, moet je ook 'nog' heel veel andere dingen leren, zoals het verenigingsleven, leren omgaan met andere mensen, geloven, culturen; en leren in een team te opereren!

• Rome

Via ESSO Chemie NV (marktonderzoek) kwam ik terecht in Rome, in de buitenlandse dienst van het Ministerie van Landbouw, als plaatsvervangend Permanent Vertegenwoordiger bij de FAO, de voedsel en landbouworganisatie van de VN. Het werk bestond uit vergaderen, projecten entameren en deskundigen begeleiden. Een boeiende, heerlijke tijd met een rijk Rooms, kleurrijk leven qua levensstijl, joie de vivre, genieten van oude culturen in een fascinerende, dynamische omgeving.

tweede ervaring

Italië (Rome) is al anders georganiseerd dan Nederland, maar wat denk je van die 180 andere landen in de wereld, alle leden van de VN? Interessant vraagstuk: hoe krijg je al die landen op gemeenschappelijke noemers en standpunten? Dat blijkt een fascinerend spel te zijn; landen in groepen indelen; belangen koppelen; compromissen bereiken; subtiel lobbyen en stapje voor stapje met complementair denken proberen verder te komen.

• Wenen

Dus ging ik, voordat ik werd overgeplaatst, een cursus Clingendael in Den Haag volgen om echt inzicht te krijgen in het proces van internationaal onderhandelen. Vervolgens 4 jaar Wenen (1975-1979), als landbouwwattaché verantwoordelijk voor 4 landen, aan beide kanten van het ijzeren gordijn, w.o. Hongarije en Tsjechoslowakije. Wenen was zwaar met veel oudere onvriendelijke mensen, ouderwetse cultuur met Freudiaanse trekjes, maar de heerlijke muziek van Mozart en Beethoven naast opera, operettes en toneel maakte veel goed! Ik nam weer pianolessen, leerde de Oostenrijkse mentaliteit kennen en vooral die van de 'Wienerinnen'!

derde ervaring

Wat een vals, oneigenlijk systeem was en is dat communistische systeem van achter dat ijzeren gordijn toch eigenlijk! Totale dictaturen met geheime diensten en elkaar niet

kunnen vertrouwen doen mij weer denken aan de verhalen van onze ouders uit de bezettingstijd: vreselijk om altijd op je hoede te moeten zijn en geen respect voor de ander te kunnen hebben. Dat nooit meer! Er moet diversiteit in een samenleving zijn; je moet vrij kunnen ademen, vrij kunnen discussiëren, vrij je mening kunnen ventileren!

• **Damascus**

Daarna 7 jaar Damascus, de oudste stad van de wereld, om vandaar als landbouw-attaché het oude 'ambtsgebied' van Alexander de Grote te 'bewerken' op agrarisch gebied. Zaken doen met de theocratie Iran, de liberale economiën van Jordanië en Libanon, de logge administratie van Turkije naast de dictaturen van Syrië, Irak en Iran. Veel reizen, indrukwekkende culturen inhaleren, hard werken, veel afwisseling. Altijd en overal spanningsvelden, gewild of ongewild - meestal het laatste - en af en toe knallen in Beiroet of de Bekaa-vallei, waar je inkopen deed. Daarnaast het organiseren van interessante missies in Bagdad, Ankara, Istanboel, Amman, Beiroet en Teheran, aangevoerd door Nederlandse ministers als Beijen, Bolkestein, Van den Broek, Van der Stee en Van der Klaauw (overigens allemaal gewone mensen!).

vierde ervaring

Wat zijn er toch een boel verschillende soorten culturen en percepties van vrede en veiligheid! Waarom kan een mens en bijvoorbeeld een land als Israel toch niet in rust en vrede met zijn Arabische burens leven? Er moeten kennelijk spanningsvelden zijn of groeien we in het Midden Oosten toch zo langzamerhand ook niet naar een soort Economische Gemeenschap toe (à la de EU) met aartsvijanden Egypte en Israel als as, die nu net als Frankrijk en Duitsland samen de basis vormen van een groter economisch blok. Door de jaren heen helpt dat onderhandelen stapje bij beetje toch wel ?!

• **Den Haag**

Vervolgens naar Den Haag op het Ministerie van Landbouw, waar Natuurbeheer aan het beleidsveld was toegevoegd. De maatschappij vroeg daarom. Ik 'maakte' kwaliteitsbeleid. En dat alles vanuit Europese optiek en besluitvorming met voorspel via grotere internationale organisaties, zoals OESO te Parijs, ECE te Genève en Codex Alimentarius in Washington. Tegelijkertijd was ik actief in politiek, kerk en samenleving en volgde ik veel interessante en afwisselende cursussen via allerlei invalshoeken.

vijfde ervaring

Wat is Nederland toch een rijk geschakeerd, prachtig landje met al z'n clubjes en stichtinkjes, kerkjes en hockeyclubs, cultuur en ander gestoei: een civil society ten top! Wat een vrijheid van discussie, wat een heerlijke diversiteit van meningsuitingen en daarbij verschil van meningen! Heerlijk kleurrijk geschakeerd!

Wat een ongekende mogelijkheden!

• Montreal, Canada

En nu – onze twee kinderen zijn inmiddels afgestudeerd – ben ik weer op 'avontuur' in Canada, werkzaam bij het VN-Secretariaat van de Conventie voor Biologische Diversiteit. Een belangrijk Duurzaamheids-Verdrag, dat in 1992 in Rio werd afgesloten. Biologische diversiteit vormt namelijk de basis van alle duurzame levensprocessen, zowel in de natuur als voor levende organismen die de mens gebruikt voor zijn bestaan. Van belang is nu het beheer, het duurzaam gebruik en het delen van de voordelen van biodiversiteit te integreren in bestaand en vooral toekomstig beleid op mondiaal, regionaal en nationaal niveau.

zesde ervaring

Wij zijn zelf verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de toekomst van onze planeet, die in gevaar is door klimaatverandering, verwoestijning en verlies aan biodiversiteit. Door globalisering en de juiste aanpak van de uitdagingen via een geweldige communicatiesnelheid en ontwikkeling, ligt een prachtige wereld vol diversiteit echter binnen handbereik. Als wij 'alleen maar' de wereld via het systeem van voortdurende checks and balances beleidsmatig willen indelen in één grote tuin, bestaande uit de volgende drie componenten:

- de stedelijke gebieden
- de *agro-scape*: het voedselproducerende landschap
- en de wilde, de 'natuur'gebieden

Behandel deze onderdelen nu als tuinen, dan ga je er tenminste voorzichtig en duurzaam mee om, want *sustainability is our common future for next generations!*

zevende ervaring

Vlak na mijn afstuderen had ik het geluk Liesbeth van Beek uit Bodegraven te ontmoeten, die in Amsterdam Spaans studeerde samen met allemaal oud-lyceïsten van het Amsterdams, zoals Nella Kleijn, Jilleke Bochove, Nelleke de Kruyff, Joke Visser,

Marijcke Luder, getrouwd met AnSCO Dokkum en anderen: zo was de kring weer rond. Liesbeth zette in Rome Matthijs op de wereld en in Wenen Catelijne. Na hun lagere school in Damascus hebben de kinderen hun roots gekregen in Nederland op de middelbare school en universiteit. Mijn vrouw heeft overal - naast haar consciëntieuze taak in het gezin - een baan aangepakt. Toen bleek dat Catelijne dyslectisch was, heeft ze zich daarop toegelegd, met het gevolg dat Catelijne over haar dyslexie heen is en mijn vrouw nu bijlessen aan dyslectische – meestal Engels sprekende kinderen – geeft, een baan die je overal kunt uitoefenen. We hebben en houden het heerlijk samen en met het gezinnetje!

2. Wat heb ik nu op het Amsterdams geleerd ?

- **Nederlands**, gedoceerd door Mevr. Van Katwijk-Knapp (wat 'n krachtige vrouw!) en de artiest Borsboom; de één via stampen, de ander via filosofische aanpak: Epiek en Lyriek;
- **Grieks** door Visser (woordjes stampen) en Van Pesch/Klauwers: de achtergronden, modellen en concepten!
- **Geschiedenis** werd gegeven door Mevr. Van Katwijk en Schraa: beide gezichtspunten: stampen naast oorzaak, aanleiding en gevolg leren inzien;
- **Natuurkunde**: Zeeman: stampen en van de huisarts Van Ouwenaller het proces van Einstein denken: "de problemen van vandaag moet je oplossen met ideeën van morgen !" "energie en massa zijn uitwisselbaar". Wat een vondst!
- **Scheikunde**: alleen organische chemie was interessant: Krijn leerde je met C, H, O en N de hele kringloop t/m DNA in beeld brengen in één schema! Ongelofelijk!
- **Gymnastiek**: Oostergo: *mens sana in corpore sano*: het spel was even belangrijk als de oefeningen; en dan sprak hij de schone, gevleugelde woorden als je er niet in slaagde de oefening perfect te doen: 'ook het pogen is schoon !'
- **Wiskunde**: Nienhuis leerde de formules, maar Van Wijk was zijn tijd ver vooruit met het doceren van Differentiaal en Integraal; daarnaast speelde hij orgel en organiseerde hij prachtige muziekkavonden.
- **Biologie**: Moll is en blijft een simpele mol, maar Maas gaf ons inzicht in het functioneren van het menselijk lichaam met z'n hormonen, edele en onedele delen.
- **Frans/Engels**: Van Praag, Crevels en Gutteling doceerden ons woordjes en zinnen, maar oefening in echte gesprekken liep wat achter!
- **Wolkenland** bleef eigenlijk de fijnste week van het jaar, want daar kon je je heerlijk uitleven in muziek, kunst of natuur met prachtige wandelingen of heerlijk discussiëren over belangrijke onderwerpen als Socrates, Geloof of Ethiek.

3. Concluderend: Wat kunnen volgende generaties nu hiervan leren?

Leven is het meervoud van lef; leven is constant leren; is terugkoppelen en bijspijkeren; is opgaan en afgaan; is ideeën opdoen en afreageren, spanningsvelden creëren en gewoon hard lachen! is openingen forceren of het balletje rond spelen.

En dat kun je alleen als je naast de regels ook hebt geleerd concepten en modellen te ontwikkelen: het zogenaamde procesdenken. Nou ja, dat zat nu allemaal in dat leerpakket van het aloude en roemruchte Amsterdams Lyceum!

Maar wat had het Amsterdams nog als extra component (naast Wolkenland)?

Het IDEAAL nastreven!

Je moet n.l. altijd proberen een ideaal (een doel op lange termijn) voor ogen te hebben, zoals Ben Goerion (Israelisch staatsman) placht te zeggen:

"the one who does not have an Utopia, is not a realist!"

Of, om in de geest van Gunning te blijven: "Potius deficere quam desperare!" in het blijven nastreven van dat doel!

Alexander Heydendael
(leerling van 1953-1959)

Het onderschrift bij de foto's op pag. 15 van het vorige bulletin heeft een belangrijke correctie. Geertje Bloemsmas, dochter van onze docent handenarbeid, wees ons erop dat deze werkweek niet plaatsvond in 1956, maar 10 jaar eerder! Vandaar hieronder nogmaals deze foto's, voorzien van een aangepaste tekst.

*Uitgeleide gedaan door rector Gunning vertrekken de heren Bloemsmas en Groen in 1946 met een klas richting Arnhem, voor een werkweek in Alteveer.
(Foto: Geertje Bloemsmas)*

Van het secretariaat

Publicaties:

Stadsgezichten,

honderd grote Amsterdammers uit de twintigste eeuw

In november 1999 verscheen een selectie uit de in Het Parool gepubliceerde portretten in boekvorm. (ISBN 90 76 31428 4).

Daarin werden behalve Dr. C.P. Gunning en oud-docent plant- en dierkunde Dr. J. Heimans ook de oud-leerlingen Annemarie Grewel, Gijs van Hall en Ed van Thijn opgenomen.

Het Parool/PS 19 mei 2000: daarin uitgebreid aandacht voor HALO, hoe deze 'schoolkrant met allure' in 1950 de bakermat was van het literaire maandblad 'Braak', opgericht door o.a. Remco Campert en Rudy Kousbroek. (Voorpublicatie van *Een kleine mooie revolutie tussen Cobra en Atonaal; BRAAK*, auteur: Hans Renders, ISBN: 9023439481)

Adresboek:

Het adresboek (uitgave 1997) met een recent supplement kunt u bestellen bij het OLO-secretariaat, waarna het u wordt toegestuurd met een acceptgiro ad f 10,- (incl. f 5,- portokosten). Wanneer u alleen supplement nr. 3 van maart 2000 wilt ontvangen, wordt u dit op aanvraag gratis toegezonden.

In memoriam

(jaartal heeft betrekking op het jaar van schoolverlaten)

Dolf Bodenheim (1932)	Eugène van Geest (1942)
Louise Galjart (1947)	Martien Westermann (1951)
Ineke Koolhaas-	Tom Bakker (1954)
van der Vegte (1947)	Piet Hogeweg (1930)
Bienk Westermann-	Harm Tuntler (1940)
Heynsius van den Berg (1929)	Jan Breman (1935)
Mevrouw A. Crevels,	Neander Nijman (1942)
oud-docente Engels	Justus Voûte (1967)
André Schwab (1940)	Marius Beek (1950)

4